

STRESZCZENIE

ROZPRAWA DOKTORSKA

mgr Sandra Murzicz

SOFT POWER A KSZTAŁTOWANIE OBRAZU KONFLIKTU IZRAELSKO-PALESTYŃSKIEGO W IZRAELSKIM FILMIE FABULARNYM

SOFT POWER AND IMAGE CREATION ON ISRAELI-PALESTINIAN CONFLICT IN ISRAELI NARRATIVE FILM

Słowa kluczowe: *soft power*, stosunki międzynarodowe, film, konflikt izraelsko-palestyński

Wraz ze zmianami w stosunkach międzynarodowych dotychczasowe czynniki mające wpływ na pozycję danego kraju w relacjach z innymi państwami, takie jak siła militarna czy oficjalna polityka państwa, zaczynają tracić na znaczeniu. Zyskują natomiast takie elementy, jak: aksjologia, kultura czy pozyskiwanie sojuszników poprzez wywieranie miękkiego wpływu – tzw. *soft power*.

W swojej pracy poddaję badaniu izraelskie filmy o konflikcie izraelsko-palestyńskim pod kątem wywierania miękkiego wpływu na arenie międzynarodowej. Konflikt na Bliskim Wschodzie przebiega nie tylko na płaszczyźnie militarnej, ale także społecznej i kulturowej. Izrael, prowadząc swoją politykę, używa różnych metod, aby budować pozytywny wizerunek swojego kraju, zyskując tym samym sojuszników dla swojej sprawy na arenie międzynarodowej. Jednym z elementów prowadzenia tej polityki pozostaje przemysł filmowy.

Izraelskie filmy o konflikcie izraelsko-palestyńskim w różnym stopniu i z różnym natężeniem posługują się metodami wywierania miękkiego wpływu, budując przy tym pozytywny wizerunek m.in. izraelskiego wojska, izraelskiego społeczeństwa i izraelskich polityków czy służb specjalnych. Kreują przy tym dychotomię świata przedstawionego oraz podziału na cywilizowany i w pełni demokratyczny świat izraelski w opozycji do barbarzyńskiego świata Palestyńczyków.

Izraelski przemysł filmowy, posługując się postkolonialnym dyskursem, tworzy warunki sprzyjające zakorzenieniu kultury upokorzenia wobec Palestyńczyków. W filmach reprodukowany jest stereotypowy obraz Palestyńczyka jako zacofanego i niewykształconego terrorysty, który związany jest z religijnym fundamentalizmem. Z drugiej strony wszelkie

działania Izraelczyków pozostają tylko defensywną obroną wobec narastającego niebezpieczeństwa ze strony arabskiej.

Izraelscy twórcy w swoich filmach wykorzystują także obraz środowiska LGBT w celu budowania pozytywnego wizerunku Izraela w opozycji do świata arabskiego, podkreślając tym samym demokratyczny i tolerancyjny charakter państwa. Praktyka ta budzi sprzeciw tych grup.

Do kreowania pozytywnego wizerunku Izraela zaangażowane są także wszelkie działania okołoprodukcyjne. Poddane badaniu filmy w przeważającej większości finansowane są z jednego z licznych izraelskich funduszy filmowych, dotowanych przez państwo. Filmy te mają także budżety przeznaczone na promocję zagraniczną i bardzo często odnoszą sukcesy na międzynarodowych festiwalach filmowych.